

Notat

Dato: 10.08.2022
Reference: Staben

Følsomhedsanalyse og opmærksomhedspunkter til budget 2023-2026

Baggrund og formål

Økonomiudvalgets evaluerede budgetprocessen for budget 2021 den 10. november 2020. Det blev besluttet, at der som en fast del af budgetprocessen fremover skal udarbejdes en analyse af, hvilke usikkerheder der knytter sig til beregningen af indtægter, størrelsen på kassebeholdningen samt anlægs- og driftsniveauet i det tekniske budget. Den første udgave af notatet blev vedlagt som bilag til behandlingen af budget 2022.

I budgetproceduren for 2023, som er godkendt af kommunalbestyrelsen den 18. januar 2022, står der:

”Teknisk budget behandles den 15. august af økonomiudvalget, hvor der også fremlægges en følsomhedsanalyse, som belyser usikkerheder blandt andet i relation til indtægter, likviditet, drifts- og anlægsniveau mv. I notatet beskrives de usikkerheder og opmærksomhedspunkter der knytter sig til det tekniske budget for 2023-2026.”

Det overordnede formål med analysen er at komme med anbefalinger til de overordnede rammer for budgetforhandlingerne med udgangspunkt i Norddjurs Kommune økonomiske politik.

Indhold

På **side 2** er analysens konklusioner opsummeret.

På **side 3, 4 og 5** gennemgås målsætningerne i den økonomiske politik, og strukturel balance, anlægsniveau og kassebeholdning i det tekniske budget for 2022-2025 gennemgås.

På **side 6 og 7** beskrives muligheden for at anvende dele af kassebeholdningen på at nedbringe kommunens gæld for skabe et større råderum i de kommende år.

På **side 8 og 9** gennemgås særlige opmærksomhedspunkter om kommunens indtægter og udgifter i budgettet.

På **side 10 og 11** foretages der en følsomhedsanalyse af tilskuddet for faldende befolkningstal, da der er stor usikkerhed om tilskuddets størrelse i overslagsårene. Tilskuddet er et af de elementer i budgettet, der er mest usikkerhed omkring.

Opmærksomhedspunkter og anbefalinger

Analysens væsentligste konklusioner er her opsummeret i punktform.

Alle anbefalinger er lavet med udgangspunkt i de økonomiske målsætninger, som kommunalbestyrelsen har vedtaget 23. februar 2021.

- Der er strukturelt underskud i hele budgetperioden. Det vil sige, at udgifter og afdrag på lån er større end kommunens indtægter. Der skal derfor foretages en tilpasning af kommunens udgifter for at skabe strukturel balance i alle budgetår. Underskuddet er stigende i overslagsårene og er 65 mio. kr. i 2026.
- Anlægsudgifterne er cirka 40 mio. kr. for lave i 2025 og 2026 sammenlignet med kommunens minimumsmålsætning på 100 mio. kr. Hvis anlægsudgifterne er 100 mio. kr. i 2026, vil det strukturelle underskud være på 105 mio. kr. Dette indikerer, at driftsudgifterne er for høje i budgetperioden.
- Kommunens vejledende anlægsramme er 95 mio. kr. i 2023. I det tekniske budget indgår anlægsrammen for 2023 fra budget 2022 på 158 mio. kr. Hvis anlægsudgifterne reduceres til 95 mio. kr., vil der være et strukturelt overskud i 2023 på ca. 10-12 mio. kr. da der også vil være anlægsindtægter der falder bort i forbindelse med prioriteringen. Man bør være varsom med at anvende dette overskud på varige driftsudgifter, da der ikke er plads til en udvidelse af driftsudgifterne i overslagsårene. Samtidig vil der som nævnt ovenfor skulle ske en tilpasning af udgifterne i overslagsårene for at opnå balance.
- Kassebeholdningen er større end minimumsmålsætningen på 175 mio. kr., og det vil være muligt at anvende en del af kassebeholdningen til ekstra afdrag på gæld. Dette vil reducere afdragene i overslagsårene og bidrage til at nedbringe underskuddet i overslagsårene. Effekten er dog begrænset, da kommunen i budget 2022 har indfriet de resterende variable lån med kort løbetid. Når løbetiden er længere, vil besparelsen blive spredt ud over flere år.
- Tilskud fra faldende befolkningstal er særligt stort i budgetperioden, og der er stor usikkerhed om størrelsen på tilskuddet i 2025 og endnu større usikkerhed i 2026. Det budgetterede tilskud i 2026 er cirka 25 mio. kr. større, end det kan forventes i et normalt år ved den nuværende befolkningsnedgang. Det skyldes at kommunen i budgetperioden fortsat modtager tilskud for faldet i befolkningstallet i 2018 og 2019 på over 1.100 borgere i alt. Endvidere skal der være opmærksomhed på, at der er tale om et betinget tilskud, der kun modtages så længe der er nedgang i befolkningstallet.
- Det specialiserede socialområde, beskæftigelsesområdet og kollektiv trafik er de udgiftsområder, der bør være særlig stor opmærksomhed på.

Økonomiske målsætninger og det tekniske budget 2023-2026

Kommunalbestyrelsen vedtog den 23. februar 2021 en opdatering af Norddjurs Kommunes økonomiske politik. Den økonomiske politik indeholder målsætninger om udgiftsniveau, kassebeholdning og gæld:

- **Balance i budgettet** - Der skal være strukturel balance i det enkelte år. Det vil sige at indtægterne skal dække driftsudgifter, anlægsudgifter og afdrag på kommunens gæld.
- **Anlæg** - Anlægsudgifterne skal årligt udgøre minimum 100 mio. kr. set over en årrække
- **Kassebeholdning** - Den gennemsnitlige kassebeholdning skal udgøre minimum 175 mio. kr.
- **Gæld** - Der skal være en årlig afvikling på mindst 10 mio. kr. af kommunens ordinære gæld (ekskl. ældreboliger) og andelen af gæld i forhold til indtægter skal nedbringes.

I tabel 1 er et udsnit af budgetbalancen fra det tekniske budget 2022:

	2023	2024	2025	2026
Anlægsudgifter	153,0	107,9	59,9	59,9
Afdrag på egne lån (ingen nye lån) og feriepenge	27,7	25,5	26,2	26,9
Strukturel balance	32,6	39,6	30,0	65,1
Kasseforøgelse (-) Kasseforbrug (+)	36,6	18,7	29,9	65,1
Kassebeholdning gennemsnit	293	263	235	186

Det ses i tabel 1, at målsætningen om gældsafvikling og kassebeholdning er opfyldt i det tekniske budget, men at der er strukturelt underskud i alle år og anlægsudgifterne er mindre end 100 mio. kr. i 2025 og 2026.

I tabel 2 er anlægsudgifterne fastsat til 100 mio. kr. i 2025 og 2026, så minimumsmålsætningen er overholdt.

	2023	2024	2025	2026
Anlægsudgifter	153,0	107,9	100,0	100,0
Strukturel balance	32,6	39,6	70,1	105,2

Af tabel 2 fremgår det, at der er strukturelt underskud i 2025 på 70 mio. kr. og et underskud på 105 mio. kr. I 2026, hvis anlægsbudgettet hæves til minimumsmålsætningen på 100 mio. kr. Udgifterne er derfor cirka 105 mio. kr. for høje i 2026, hvis den økonomiske politik skal overholdes. Der kan dog også være anlægsindtægter forbundet med højere anlægsudgifter.

I 2023 har kommunerne fået en mindre anlægsramme end i de seneste år. KL har udmeldt en vejledende anlægsramme for Norddjurs Kommune på 95 mio. kr. i 2023. Hvis anlægsudgifterne i 2023 reduceres til 95 mio. kr., vil der være et strukturelt overskud på cirka 10-12 mio. kr., da der også vil være anlægsindtægter der falder bort i forbindelse med prioriteringen. Man bør være varsom med at anvende dette overskud på varige driftsudgifter, da der ikke er plads til en udvidelse af driftsudgifterne i overslagsårene. Samtidig vil der som nævnt ovenfor skulle ske en tilpasning af udgifterne i overslagsårene for at opnå balance.

I tabel 3 vises udviklingen i kassebeholdningen, hvis det antages, at der er strukturel balance i alle år i overensstemmelse med den økonomiske politik. Det forudsætter at der laves tilpasninger af kommunens udgifter eller indtægter, så der ikke længere er strukturelt underskud.

Tabel 3: Udviklingen i kassebeholdningen i det tekniske budget ved strukturel balance i alle år				
	2023	2024	2025	2026
Strukturel balance	0,0	0,0	0,0	0,0
Kasseforøgelse (-) Kasseforbrug (+)	4,0	-20,9	-0,0	-0,0
Kassebeholdning gennemsnit	311	317	324	324
Usikkerhedsinterval	+/- 30	+/- 40	+/- 50	+/- 60
Kassebeholdning med usikkerhedsinterval	281-341	277-357	274-374	264-384

Det fremgår af tabel 3 at den gennemsnitlige kassebeholdning forventes være cirka 324 mio. kr. i 2026, hvis det strukturelle overskud er 0 kr. i alle år. Dette forudsætter også, at regnskabet for 2022 svarer til det forventede regnskab i budgetopfølgningen per 31. maj 2022 korrigeret for den forventede virkning af midtvejsreguleringen af kommunens tilskud i 2022.

Den estimerede usikkerhed er +/- 60 mio. kr. i 2026. Usikkerheden er udtryk for, at ind- og udbetalinger kan falde anderledes, end det er antaget i prognosen. Over tid kan der også ske forskydninger i kortfristet gæld og tilgodehavender. Usikkerheden dækker ikke over risikoen for budgetoverskridelser i budgetperioden eller ændringer i det forventede regnskab i 2022.

Det forventes dermed, at den gennemsnitlige kassebeholdning som minimum er 264 mio. kr. i 2026, hvis der er strukturel balance i regnskab 2023-2026. Dette er 89 mio. kr. mere end minimumsmålsætningen på 175 mio. kr. Der bør dog udvises varsomhed med at have et strukturelt underskud på 89 mio. kr. Dette kunne eksempelvis være for at afdrage ekstra på kommunens gæld. Årsagen til at det frarådes at bruge hele beløbet er, at der ikke er nogen garanti for, at regnskabet for 2022 svarer nøjagtigt til det nuværende forventede regnskab, og fordi der så ikke er nogen fleksibilitet, hvis budgetforudsætningerne i budgetperioden ændrer sig. Det giver desuden en fleksibilitet i økonomien, når kassebeholdningen er solid. I 2022 har kommunen eksempelvis anvendt kassebeholdning til at dække 36 mio. kr. af midtvejsregulering af bloktilskuddet på 46 mio. kr. samt til et indskud på 10 mio. kr. i Aarhus Airport.

Det frarådes at anvende overskudslikviditet på varige driftsændringer, da kommunen så vil have et varigt strukturelt underskud.

Der er tre oplagte områder, som man på en styrbar måde kan anvende en del af overskudslikviditeten uden at have et varigt strukturelt underskud:

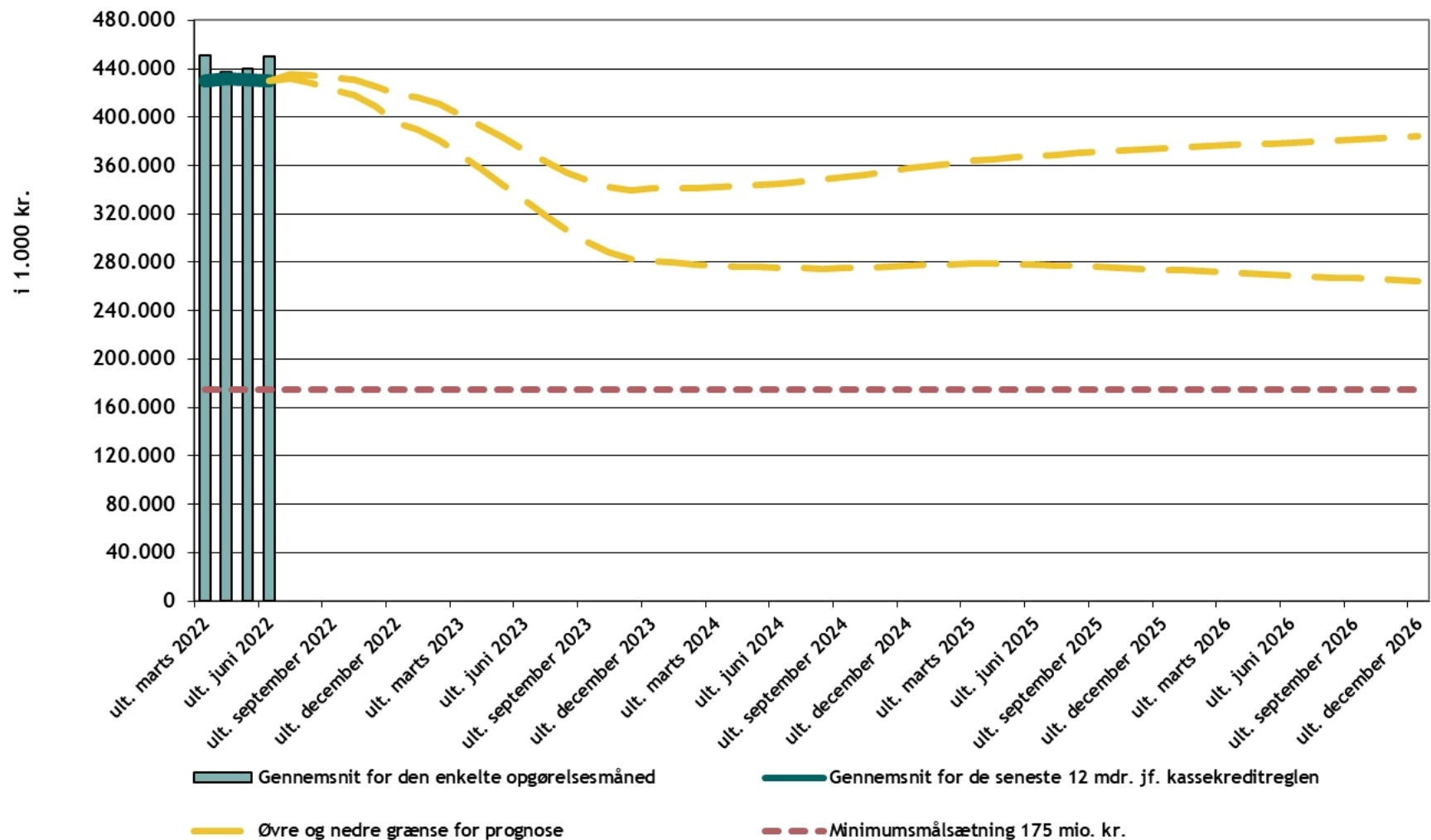
- Afvikling af gæld til Lønmodtagernes Feriemidler
- Ekstraordinært afdrag på kommunens ordinære lån hos KommuneKredit
- Anlæg

I 2023 er kommunens vejledende anlægsramme kun på 95 mio. kr., så det er ikke en mulighed at udvide anlægsbudgettet i 2023.

I næste afsnit er der en beskrivelse af, hvordan kommunen eventuelt kan bruge en del af kassebeholdningen på at afdrage på kommunens gæld.

Likviditetsprognosen med strukturel balance vises grafisk i figur 1 på næste side:

Figur 1: Prognose for gennemsnitlig kassebeholdning 2023 - 2026 ved strukturel balance i teknisk budget

Ekstra afdrag på langfristet gæld

Ved at anvende en del af kassebeholdningen på at afdrage på kommunens langfristede gæld i 2023, kan der frigøres et råderum i senere år. Kommunen kan både afdrage ekstra på kommunens egne lån hos KommuneKredit og kommunens gæld til Lønmodtagernes Feriemidler vedrørende skyldige feriemidler.

I 2020, 2021 og 2022 er der afdraget ekstraordinært på kommunens lån. I 2022 er der desuden blevet afdraget på kommunens skyldige feriemidler. I alt afdrages der ekstraordinært 68 mio. kr. i 2022.

Hvert år fremskrives de skyldige feriepenge svarende til lønudviklingen. Lønnen stiger i øjeblikket mere end den rente som kommunen betaler på de variable lån hos KommuneKredit. Det er derfor i øjeblikket økonomisk fordelagtigt at afdrage på feriepengeforpligtelsen. Et delvist afdrag af de skyldige feriemidler vil dog først kunne frigøre råderum efter 2029, da der i budget 2022 allerede er afdraget mest muligt i perioden frem til og med 2029. En fuld indfrielse vil give cirka 1,4 mio. kr. årligt i overslagsårene.

Afdrag på kommunens lån hos KommuneKredit vil kunne frigive et råderum i overslagsårene.

Ekstra afdrag på egne lån

Norddjurs Kommune har lån hos KommuneKredit med en samlet restgæld på 227,3 mio. kr. ved udgangen af 2022. Dette er cirka 38 % mindre end landsgennemsnittet per 31. december 2021 målt per indbygger.

Lån med variabel rente kan indfris helt eller delvist til kurs 100 uden omkostninger for kommunen. Disse er vist i tabel 4. Lånene med kortest restløbetid står først. Den årlige ydelse (afdrag + rente) er vist for hvert lån. Hvis et lån indfries i 2023, vil afdragene på lånet i overslagsårene falde bort, og være med til at nedbringe det strukturelle underskud.

Lånenummer	Udløbsdato	Restgæld ultimo 2023 (mio. kr.)	Ydelse (mio. kr.)		
			2024	2025	2026
201239763	30-03-2037	19,1	1,4	1,4	1,4
201441918	12-04-2039	6,5	0,4	0,4	0,4
201543843	28-03-2040	11,9	0,7	0,7	0,7
201645599	25-03-2041	25,9	1,5	1,5	1,5
I alt		63,4	4,0	4,0	4,1

Det fremgår af tabel 4, at kommunen har fire variable lån, der kan indfries til kurs 100. Lånene kan fuldt ud indfris i 2023 med et ekstra afdrag på 63,4 mio. kr., hvilket vil frigive cirka 4 mio. kr. hvert år i overslagsårene. Kommunen kan også afdrage et mindre beløb.

Hvis der træffes beslutning om at indfri lån i 2023, vil det ekstra afdrag blive betalt i den sidste termin i 2023. Derfor viser tabel 1 restgælden ved udgangen af 2023.

Tilbagebetaling af skyldige feriemidler

Alle landets kommuner fik en ny gæld i form af skyldige feriemidler, da den nye ferielov trådte i kraft i 2020. Ved udgangen af 2022 vil de skyldige feriemidler udgøre cirka 88 mio. kr.

Kommunen kan til hver en tid vælge at afdrage skyldige feriemidler før tid. Da der er en del administration forbundet med de årlige indbetalinger, kan en fuld indfrielse være hensigtsmæssig. En delvis indfrielse vil ikke bidrage med øget råderum frem til og med 2029.

Kommunalbestyrelsen har på møde den 29. maj 2020 besluttet, at de skyldige feriemidler skal forblive i kommunen og indbetales løbende til Feriefonden. De skyldige feriemidler forventes tilbagebetalt cirka i 2043.

I budget 2022 blev det besluttet at afdrage 28 mio. kr. ekstra i 2022, og så sætte de årlige indbetalinger ned fra 5,2 mio. kr. til et minimum på cirka 1,4 mio. kr. til og med 2029, hvor kommunen betaler sidste ydelse på kommunens største lån. Indbetalingerne kan derfor ikke reduceres yderligere før 2030, selvom der afdrages ekstra i budgetperioden.

Der kan være medarbejdere eller tidligere medarbejdere, hvor kommunen skal indfri skyldige feriemidler tidligere end forventet ved folkepensionsalderen. Det skal eksempelvis ske hvis vedkommende bliver førtidspensionist, rejser til udlandet eller afgår ved døden. Derfor er det nødvendigt at have afsat en pulje hvert år, med mindre alle skyldige feriemidler bliver betalt.

Eksempel på indfrielse:

- 1) Fuld indfrielse: Der indbetales 88 mio. kr. i 2023 (der er budgetteret med 1,4 mio. kr.). I overslagsårene reduceres de årlige indbetalinger med cirka 1,2 mio. kr.
- 2) Delvis indfrielse: Tilbagebetalingsperioden reduceres. Hvis der eksempelvis indbetales 10 mio. kr. i 2023, vil tilbagebetalingsperioden blive reduceret med cirka 2 år, men det vil ikke medvirke til at forbedre det strukturelle underskud i overslagsårene.

Opmærksomhedspunkter indtægter og udgifter

- **Tilskud til kommuner med faldende befolkningstal:** Hvert år fordeles der cirka 2 mia. kr. mellem de kommuner, som har oplevet et fald i befolkningstallet de seneste 5-7 år. Kort sagt kan en kommune have særligt store indtægter i op til syv år, hvis kommunen har oplevet et stort fald i befolkningstallet. Norddjurs Kommune er i den situation, at der har været befolkningsnedgang siden 2018, og kommunen modtager derfor et stort tilskud hvert år i budgetperioden. Der er stor usikkerhed om størrelsen på tilskuddet i overslagsårene, da det er afhængigt af, hvor mange kommuner der indgår i kriteriet, og fordi der er usikkerhed om de mange fordrevne fra Ukraine. Der er derfor foretaget en følsomhedsanalyse i næste afsnit. Der skal desuden være opmærksomhed på, at tilskuddet er særligt stort i budgetperioden på grund af den store fraflytning i 2018 og 2019.

Ukraine: Indtægter og udgifter angående fordrevne fra Ukraine er indregnet i budgettet. Det antages at størstedelen af de fordrevne forlader Danmark i løbet af 2023, og der er derfor kun få indtægter og udgifter indregnet i overslagsårene.

- **Økonomiaftaler:** Kommunernes samlede indtægter bliver hvert år aftalt i økonomiaftalen mellem KL og Regeringen. I det tekniske budget er der ikke indregnet stigninger i kommunens indtægter på baggrund af forventninger til økonomiaftalerne for 2024, 2025 og 2026, da en eventuel stigning afhænger af den konkrete aftale. Det finanspolitiske råderum for stigninger i det offentlige forbrug er i 2022 blevet kraftigt formindsket som følge af blandt andet forsvarsforliget. Da der samtidig er høj inflation, er det sandsynligt, at kommende økonomiaftaler bliver mindre gunstige for kommunerne, end de har været de seneste år. Aftalen for 2023 er stram, og der er kun givet en stigning i servicerammen svarende til den demografiske udvikling. Kommunerne skal selv finansiere en eventuel udgiftsstigning på det specialiserede socialområde.
- **Tilskud til nedsættelse af skat:** Kommunen modtager i budgetperioden et tilskud for at sætte skatten ned i 2022 fra 26,3 til 26,1 %. I 2027 modtager kommunen ikke længere tilskud. Tilskuddet udgør 9,4 mio. kr. i 2026.
- **Overførselsudgifter:** Kommunerne modtager et samlet tilskud (budgetgarantien) svarende til statens skøn for kommunernes samlede overførselsudgifter, og tilskuddet fordeles efter indbyggertallet. Hvis udviklingen i en kommune er væsentligt anderledes end på landsplan, så vil kommunen selv skulle betale hovedparten af de ekstra udgifter. Refusionen fra staten er på de fleste ydelser ned til 20 %. Overførselsudgifterne kan derfor have stor indvirkning på kommunens råderum.

I budget 2023-2026 er balancen forværret sammenlignet med budget 2022-2025 som følge af at overførselsskønnet er væsentligt reduceret og dermed også indtægterne for kommunerne. Statens skøn for overførselsudgifterne i budget 2022-2025 var for højt, og der er udbetalt for meget i budgetgaranti til kommunerne. I 2022 skal kommunerne derfor tilbagebetale et stort beløb i midtvejsreguleringen af kommunernes tilskud, fordi udgifterne reelt var cirka 7 mia. kr. lavere end forudsat i økonomiaftalen for 2022. Norddjurs Kommune skal i 2022 tilbagebetale cirka 46 mio. kr. på grund af det ændrede skøn. Dette lavere skøn slår igennem i budgetårene 2023-2026.

Norddjurs Kommune har generelt klaret sig godt igennem Covid-19 i forhold til resten af landet. Hvis der udbryder en ny epidemi, vil risikoen for at der opstår forskelle i beskæftigelsen på tværs af landet stige.

- **Prisstigninger:** Krigen i Ukraine og en generel overophedning i dele af økonomien har medført prisstigninger. På indtægtssiden får kommunen finansiering til prisstigningerne på serviceudgifterne. Dette er indregnet i budget 2023-2026. I 2022 har kommunen fået en kompensation på 19,5 mio. kr. til at dække prisstigninger på serviceudgifter, fordi skønnet er ændret siden økonomiaftalen for 2022.

Der er til gengæld ingen regulering af anlægsrammen, og det vil generelt være samfundsøkonomisk optimalt at reducere kommunernes anlægsramme, når der er knaphed på arbejdskraft og materialer i anlægssektoren. Kommunerne kan derfor have udfordringer med at gennemføre alle planlagte anlæg i 2022. Anlægsrammen er relativ lille i 2023 og kan forblive på et lavt niveau i de kommende år.

- **Socialområdet:** I de senere år har Norddjurs Kommune i lighed med hovedparten af landets øvrige kommuner oplevet en gradvis stigning i udgifterne til det specialiserede voksenområde. Dvs. udgifterne på den del af det kommunale budget, der anvendes til bl.a. botilbud, bostøtte og dagtilbud til voksne borgere med et fysisk eller psykisk handicap.

Ifølge VIVE er kommunens budgetterede udgifter i budget 2022 lavere end sammenlignelige kommuner. Norddjurs Kommune må i de kommende år forvente et betydeligt udgiftspres på det specialiserede voksenområde - særligt hvis den nuværende faglige praksis og sammensætningen af kommunens servicetilbud fastholdes uændret.

Der er derfor behov for at tilrettelægge et videre analyseforløb, hvor der sættes fokus på at få beskrevet hvilke konkrete muligheder, Norddjurs Kommune har for at reducere stigningen i udgifterne på området. Derudover er der igangsat en udviklingsproces på socialområdet i 2022.

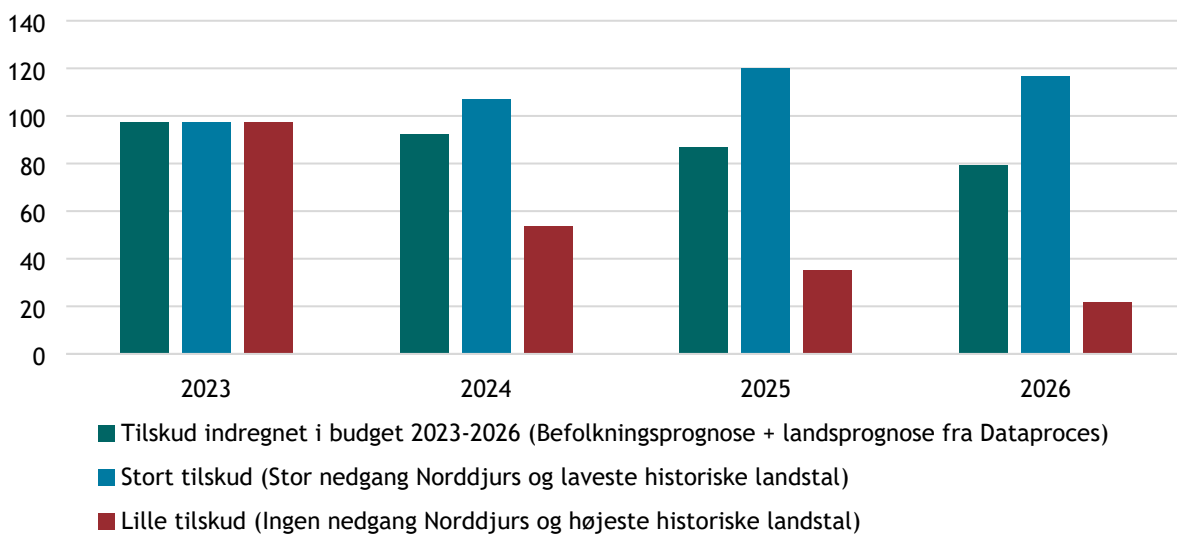
Busdrift: Udgiften til Midttrafik forventes at stige på grund af en nedgang i passagertallet og en stigning i brændstofpriserne. Dette er varslet, og der er igangsat et analysearbejde fra Regionens side. Der er varslet stigninger i størrelsesordenen 5-6 mio. kr. årligt ved uændret serviceniveau.

Tilskud for faldende befolkningstal

Hvert år fordeles der gennem udligningsordningen cirka 2 mia. kr. mellem de kommuner, som har haft faldende befolkningstal over de seneste 5-7 år. I 2022 modtager kommunen cirka 97 mio. kr. Tilskuddet forventes at blive væsentligt mindre i de kommende år. Der er altid stor usikkerhed om tilskuddets størrelse i overslagsårene. Usikkerheden er særlig stor på grund af de mange fordrevne fra Ukraine.

Figur 1 viser det budgetterede tilskud fra faldende befolkningstal i budget 2023-2026 samt to scenarier hvor kommunen får et større og et mindre tilskud. Det fremgår, at det budgetterede tilskud er 97,3 mio. kr. i 2023, 92,3 mio. kr. i 2024, 87,0 mio. kr. i 2025 og 79,2 mio. kr. i 2026.

Figur 1: Tilskud fra faldende befolkningstal i mio. kr. 2023-2026 ved forskellige scenarier

Tilskuddet som Norddjurs Kommune modtager afhænger af nedgangen i befolkningstallet i landets øvrige kommuner. Summen for landets øvrige kommuner kaldes i dette afsnit for landstallet. Jo højere landstallet er, jo mindre andel får Norddjurs Kommune af den samlede pulje.

De grønne søjler viser det tilskud, som er indregnet i det tekniske budget for 2023-2026. Der er taget udgangspunkt i kommunens egen befolkningsprognose. Derefter er Dataproces' prognose for fordrevne fra Ukraine lagt oven i. Landstallet er beregnet ud fra Dataproces' prognose inklusiv fordrevne fra Ukraine.

De blå søjler viser et scenarie med et større tilskud. Det antages, at nedgangen i Norddjurs Kommunes befolkningstal er 50 % større end i befolkningsprognosen. Derefter er Dataproces' prognose for fordrevne fra Ukraine lagt oven i. Landstallet er beregnet som det laveste historiske antal, og derefter korrigeret for udsvingene i Dataproces' prognose.

De røde søjler viser et scenarie med et mindre tilskud. Det antages at Norddjurs Kommunes befolkningstal kun ændrer sig med antallet af fordrevne fra Ukraine i Dataproces' prognose. Landstallet er beregnet som det højeste historiske antal, og derefter korrigeret for udsvingene i Dataproces' prognose.

Det fremgår af figur 1, at tilskuddet kan være cirka 37 mio. kr. større eller 58 mio. kr. mindre i 2026, sammenlignet med de 79 mio. kr., som er indregnet i 2026 i det tekniske budget for 2023-2026. Der er derfor en risiko for, at der skal justeres væsentligt på udgiftsniveauet i kommende års budgetaftaler, hvis forudsætningerne ændrer sig.

Tilskuddet bliver mindre efter 2026

Der skal være opmærksomhed på, at tilskuddet fra faldende befolkningstal er særligt højt i budgetperioden, da kommunen fortsat får tilskud for det store fald i befolkningstallet på i alt 1.110 personer i 2018 og 2019. Tilskuddet vil i 2026, 2027 og 2028 gradvist blive mindre, når kommunens tilskud fra det store fald i befolkningstallet i 2018 og 2019 bliver udfaset.

Nedenfor er lavet en beregning der skal illustrere hvor stort et tilskud kommunen kan forventes at få, hvis befolkningsnedgangen i alle år svarer til det forventede fald i befolkningsprognosen.

Af kommunens befolkningsprognose fremgår det, at det gennemsnitlige forventede årlige fald i befolkningstallet fra 1. januar 2022 til 1. januar 2026 er 149 personer. Hvis kommunens befolkningstal falder med 149 personer hvert år, så ville kommunens årlige forventede tilskud stabilisere sig på 54 mio. kr. (2026-pris). Dette er 25 mio. kr. mindre end der er indregnet i 2026 i det tekniske budget.

Afhængigt af udviklingen i andre kommuner kan tilskuddet realistisk ligge i et interval på 32 til 80 mio. kr. årligt hvis befolkningstallet falder med 149 personer hvert år. Det laveste beløb er dermed 47 mio. kr. mindre, end der er indregnet i 2026 i det tekniske budget.

Hvis kommunen ikke har et fald i befolkningstallet, vil kommunen efter en årrække ikke længere modtage tilskud.